KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 09.11.2005
KOM(2005) 357 koncno/2

2005/0145 (CNS)

CORRIGENDUM:
Annule et remplace la version
du 02.08.2005.
Concerne toutes les versions linguistiques
sauf FR, EN, DE.

Predlog

UREDBA SVETA

o spremembi Uredbe (ES) št. 974/98 o uvedbi eura

(predložila Komisija)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

1.1. Splošno ozadje

Uvedbo eura in njegovo uporabo v sedaj sodelujočih državah članicah trenutno urejajo tri uredbe Sveta. Prvič, Uredba Sveta (ES) št. 974/98 o uvedbi eura[1], ki ureja uvedbo eura v državah članicah prvega vala euroobmočja in Grčiji. Ta uredba temelji na pristopu, ki ga je odobril Evropski svet v Madridu leta 1996. Ker bo položaj prihodnjih udeleženk v euroobmočju drugačen kakor tisti, predviden v madridskem scenariju, teh pravil v obstoječi obliki ni več mogoče uporabljati. Zato ta pobuda predlaga spremembe k tej uredbi.

Uvedbo in uporabo eura urejata tudi Uredba Sveta (ES) št. 2866/98 o menjalnih razmerjih med eurom in valutami držav članic, ki sprejmejo euro[2] ter Uredba Sveta (ES) št. 1103/97 o nekaterih določbah v zvezi z uvajanjem eura[3]. Medtem ko bo treba prvo prilagoditi zaradi vključitve menjalnih razmerij za valute držav članic, ki vstopajo v euroobmočje, lahko druga ostane nespremenjena.

Nekatere nesodelujoče države članice so že začele z internimi pripravami na uvedbo eura in pripravljajo predvsem spremembe k nacionalni zakonodaji. Ker je za sodelujoče države članice sprejetje monetarnega prava pod izključno pristojnostjo Skupnosti, potrebujejo države članice za svoje nacionalne priprave temeljit in zanesljiv okvir prava Skupnosti.

1.2. Cilj

Medtem ko Pogodba, in zlasti člena 122 in 123 Pogodbe, omogočata širitev euroobmočja na sedaj nesodelujoče države članice, pa sekundarna zakonodaja trenutno ne predvideva pravil za uvedbo eura v teh državah članicah in pravil za izvajanje teh določb Pogodbe. Zato je potrebna sekundarna zakonodaja, ki bo omogočila uvedbo eura.

V zvezi s tem so se pravila, uporabljena za sedaj sodelujoče države članice, in zlasti Uredba Sveta (ES) št. 974/98 o uvedbi eura, Uredba Sveta (ES) št. 2866/98 o menjalnih razmerjih med eurom in valutami držav članic, ki sprejmejo euro, ter Uredba Sveta (ES) št. 1103/97 o nekaterih določbah v zvezi z uvajanjem eura, uspešno uporabljala pri uvedbi eura v prvih dvanajstih državah članicah euroobmočja. Ta okvir se je izkazal kot trden in zanesljiv, zato ga je treba, če je le mogoče, ohraniti in uporabiti za prihodnje pristopnice euroobmočju.

---

1 UL L 139, 11.5.1998, str. 1. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 2596/2000, da se uredi sprejetje eura s strani Grčije.

2 UL L 359, 31.12.1998, str. 1. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 1478/2000, da se uredi sprejetje eura s strani Grčije.

3 UL L 162, 19.6.1997, str. 1. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 2595/2000, da se omogoči sprejetje eura s strani Grčije.

Nekatere nesodelujoče države članice se bodo priključile euroobmočju verjetno že leta 2007, zato bi moral biti prilagojen pravni okvir za širitev euroobmočja uveden pravočasno, zlasti da se zagotovi varnost vsem prihodnjim udeleženkam euroobmočja in določijo pravila, ki jih lahko zlahka uporablja vsaka prihodnja udeleženka. Medtem ko lahko Uredba Sveta (ES) št. 1103/97 o nekaterih določbah v zvezi z uvajanjem eura ostane nespremenjena, je treba zlasti Uredbo Sveta (ES) št. 974/98 prilagoditi. Potreba po spremembi te uredbe temelji med drugim na dejstvu, da se sklicuje na posebne določene datume. Za uresničitev cilja, da se Uredba Sveta (ES) št. 974/98 uporablja za vse sedanje in prihodnje države članice euroobmočja, jo je treba prilagoditi, tako da se vse določene datume nadomestil z datumi, opredeljenimi v uredbi za vsako posamezno državo članico. In ker so eurobankovci in -kovanci že v obtoku, scenarij za prehod, ki je bil uporabljen v prvih dvanajstih sodelujočih državah članicah, ne bo primeren za vse prihodnje udeleženke euroobmočja in uvesti bo potrebno določeno prožnost.

Prvič, države članice lahko kakor države, ki so ustanovile euroobmočje leta 1999 (Belgija, Nemčija, Španija, Francija, Irska, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Portugalska in Finska) ali so se mu priključile leta 2001 (Grčija), izberejo „tradicionalno“ prehodno obdobje. To bi pomenilo, da bi bil euro najprej sprejet kot valuta zadevne države članice, eurobankovci in -kovanci pa bi bili v tej državi članici uvedeni šele po koncu prehodnega obdobja. Dolžina prehodnega obdobja se lahko med posameznimi državami članicami razlikuje.

Drugič, države članice se lahko odločijo za scenarij „takojšnje uvedbe“. Po tem scenariju bi prehodno obdobje trajalo samo eno „logično sekundo“. Posledično bi sprejetje eura kot valute zadevne države članice in uvedba eurobankovcev in -kovancev potekalo istočasno.

Nazadnje pa lahko države članice izberejo scenarij „takojšnje uvedbe“ v kombinaciji z obdobjem „opuščanja“, kar pomeni, da bi se uporabljal scenarij „takojšnje uvedbe“, v določenem obsegu pa bi bila za omejeno obdobje po dnevu „takojšnje uvedbe“ dovoljena uporaba nacionalne valute v posebnih pravnih instrumentih (računi, poslovne knjige, …).

Katera država članica se bo priključila euroobmočju, se določi šele potem, ko so odstopanja odpravljena; zato je treba Uredbo Sveta (ES) št. 974/98 v ločenem koraku na to prej prilagoditi.

1.3. Izgledi

Uredba Sveta (ES) št. 974/98, ki temelji na členu 123(4) Pogodbe ES, je in ostaja temelj za uvedbo eura v enajstih sodelujočih državah članicah „prvega vala“. Spremenjena je bila enkrat – na osnovi člena 123(5) Pogodbe ES – in sicer z Uredbo Sveta (ES) št. 2596/2000 z dne 27. novembra 2000, da se je Grčiji omogočila priključitev euroobmočju. V bistvu je ta sprememba Grčijo enostavno dodala na seznam sodelujočih držav članic v Uredbi (ES) št. 974/98.

Pristop, uporabljen za Grčijo, se mora uporabljati za vse nadaljnje širitve euroobmočja. Za vsak posamezen pristop bo sprejeta posebna uredba o spremembi Uredbe (ES) št. 974/98. Uredba o spremembi bo temeljila na členu 123(5) Pogodbe ES in bo v glavnem z vsako posamezno državo članico, ki bo vstopila v

euroobmočje, razširila seznam sodelujočih držav članic ter navedla vrsto scenarija za prehod, ki ga bo zadevna država članica izbrala.

Priprava Uredbe (ES) št. 974/98 na dodatne spremembe pomeni predhodne tehnične prilagoditve. Tehnična sprememba Uredbe 974/98 naj bi temeljila na tretjem stavku člena 123(4) Pogodbe ES. Prilagoditev je treba izvesti čim prej, da se prihodnjim udeleženkam euroobmočja pravočasno zagotovi pravno jasnost in gotovost.

Po vsaki spremembi Komisija praviloma pripravi neuradno prečiščeno besedilo spremenjene Uredbe (ES) št. 974/98.

2. PRAVNI VIDIKI

2.1. Pravna podlaga

Pravna podlaga pričujočega predloga je tretji stavek člena 123(4) Pogodbe ES, ki omogoča sprejetje določb monetarnega prava. Svet odloča s kvalificirano večino držav članic brez odstopanj na predlog Komisije in po posvetovanju z ECB.

Omeniti je treba, da člen 123(5) Pogodbe ES določa, da Svet v primeru razveljavitve odstopanja države članice med drugim sprejme ostale ukrepe, potrebne za uvedbo eura kot enotne valute v zadevni državi članici. Svet odloča s soglasjem vseh držav članic brez odstopanja in zadevne države članice na predlog Komisije in po posvetovanju z ECB. Ta določba se uporablja kot pravna podlaga za dodajanje nadaljnjih držav članic, ki vstopajo v euroobmočje, na seznam v Uredbi Sveta (ES) št. 974/98.

2.2. Subsidiarnost in sorazmernost

Predlog je v izključni pristojnosti Skupnosti. Načelo subsidiarnosti se zato ne uporablja.

Pričujoča pobuda ne presega tistega, kar je potrebno za dosego njenih ciljev in je zato skladna z načelom sorazmernosti.

2.3. Izbira pravnega instrumenta

Uredba je edini primeren pravni instrument za spremembo Uredbe Sveta (ES) št. 974/98 o uvedbi eura.

3. VPLIVI NA PRORAČUN

Predlog ne vpliva na proračun Skupnosti.

4. POJASNILA O POSAMEZNIH ČLENIH

4.1. Člen 1(1)

Te določbe omogočajo, da določeni datumi v Uredbi Sveta (ES) št. 974/98 ne veljajo več. Namesto tega se nadomestijo z opredelitvami; tako določeni datumi se lahko med posameznimi državami članicami razlikujejo.

4.2. Člen 1(2)

Ta člen določa, da so za vsako posamezno državo članico datumi, določeni in navedeni v členu 1, našteti v novi tabeli v Prilogi k Uredbi Sveta (ES) št. 974/98.

4.3. Člen 1(3)

Ta določba poenostavlja člen 2, tako da se namesto določenega datuma za vsako posamezno državo članico uporablja datume, opredeljene v Uredbi.

4.4. Člen 1(4)

Ta določba, ki spreminja člen 9, nadomešča določene datume z datumi, opredeljenimi v Uredbi.

4.5. Člen 1(5)

Ta določba uvaja obdobje „opuščanja“. V enoletnem obdobju „opuščanja“ še naprej dovoljuje uporabo pravnih instrumentov (kot so računi ali računovodski izkazi podjetij) s sklicevanjem na enoto nacionalne valute. Poleg tega državam članicam prepušča nadaljnjo omejitev področja uporabe in trajanje.

4.6. Člen 1(6)

Ta določba nadomešča določene datume iz členov 10 in 11 z datumi, opredeljenimi drugje v Uredbi. Drugi stavek člena 11 Uredbe Sveta (ES) št. 974/98 se spremeni, da se potrdi status zakonitega plačilnega sredstva eurokovancev, izdanih v tretjih državah (kot trenutno Monako, San Marino in Vatikanska mestna država) v skladu z monetarnimi sporazumi s Skupnostjo.

4.7. Člen 1(7)

V tej določbi so določeni datumi nadomeščeni z zgoraj opisanimi opredelitvami.

4.8. Člen 1(8)

V tej določbi so določeni datumi nadomeščeni z zgoraj opisanimi opredelitvami. Poleg tega zavezuje banke, da bodo v obdobju dvojnega obtoka denarja bankovce in kovance, izražene v enotah nacionalne valute, brezplačno menjale v eurobankovce in -kovance. Nacionalno pravo lahko za to zavezo določi zgornje meje.

4.9. Člen 1(9)

Ta določba dodaja Prilogo iz točke 4.2 zgoraj, ki določa opredelitve iz člena 1 Uredbe Sveta (ES) št. 974/98 in njihove pomene za vsako posamezno državo članico.

V nadaljnjih zakonodajnih korakih bodo posamezne države članice dodane na seznam, ki je sedaj priložen Uredbi Sveta (ES) št. 974/98. Za pripravo na takšne spremembe mora pred odločitvijo Sveta v skladu s členom 122(2) Pogodbe o odpravi odstopanj za posamezne države članice zadevna država članica Svet in Komisijo pisno obvestiti o tem, ali meni, da je prehodno obdobje potrebno ter v primeru, če se odloči za scenarij „takojšnje uvedbe“, ali želi uporabiti obdobje „opuščanja“.

Za državo članico A, ki uporablja prehodno obdobje po madridskem predlogu, za državo članico B, ki uporablja scenarij „takojšnje uvedbe“ in državo članico C, ki uporablja scenarij „takojšnje uvedbe“ skupaj z obdobjem „opuščanja“, veljajo naslednje vrstice, ki bodo vstavljene v tabelo skladno z vzpostavljenim vrstnim redom držav članic:

Država članica A	1. januar 20XX	1. januar 20XX+1	Ni podatkov	Ni podatkov
Država članica B	1. januar 20YY	1. januar 20YY	Ne	Ni podatkov
Država članica C	1. januar 20ZZ	1. januar 20ZZ	Da	31. december 20ZZ

2005/0145 (CNS)

Predlog

UREDBA SVETA

o spremembi Uredbe (ES) št. 974/98 o uvedbi eura

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 123(4) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije[4],

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta[5],

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke[6],

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba Sveta (ES) št. 974/98 z dne 3. maja 1998 o uvedbi eura[7] omogoča, da se z eurom zamenjajo valute tistih držav članic, ki so izpolnile zahtevane pogoje za sprejetje enotne valute takrat, ko je Skupnost vstopila v tretjo fazo ekonomske in monetarne unije. Ta uredba vključuje tudi pravila, ki se uporabljajo za enote nacionalnih valut teh držav članic v prehodnem obdobju, ki se konča 31. decembra 2001, in pravila o bankovcih in kovancih.

(2) Uredba Sveta (ES) št. 2596/2000, ki spreminja Uredbo (ES) št. 974/98, omogoča, da se z eurom zamenja valuta Grčije.

(3) Uredba (ES) št. 974/98 določa razpored prehoda na euro v sedaj sodelujočih državah članicah. Za zagotovitev jasnosti in varnosti v zvezi s pravili, ki urejajo uvedbo eura v drugih državah članicah, je treba sprejeti splošne določbe, ki bodo opredelile, kako določiti različna obdobja prehoda na euro v prihodnosti.

(4) Za pripravo nemotenega prehoda na euro Uredba (ES) št. 974/98 predvideva obvezno prehodno obdobje med zamenjavo valute sodelujoče države članice z eurom in uvedbo eurobankovcev in -kovancev.

(5) Če država članica meni, da prehodno obdobje ni potrebno, postanejo v tej državi članici eurobankovci in -kovanci zakonito plačilno sredstvo na dan sprejetja eura. Vendar pa je treba takšnim državam članicam omogočiti uporabo enoletnega obdobja

---

4 UL C […], […], str. […].
5 UL C […], […], str. […].
6 UL C […], […], str. […].
7 UL L 139, 11.5.1998, str. 1. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 2596/2000 (UL UL L 300, 29.11.2000, str. 2).

„opuščanja“, med katerim bi bilo mogoče nadaljevati s sklicevanjem na enoto nacionalne valute v novih pravnih instrumentih. Gospodarski subjekti teh držav članic bi s tem pridobili več časa za pripravo na uvedbo eura in si olajšali prehod.

(6) Banke bi se morale zavezati, da bodo v obdobju dvojnega obtoka denarja bankovce in kovance, izražene v enotah nacionalne valute, do določene zgornje meje brezplačno menjale v eurobankovce in -kovance.

(7) Uredbo (ES) št. 974/98 je zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 974/98 se spremeni:

(1) Člen 1 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 1

Za namene te uredbe:

(a) ‚sodelujoče države članice‘ pomenijo države članice, naštete v tabeli v Prilogi;

(b) ‚pravni instrumenti‘ pomenijo zakonske predpise, upravne akte, sodne odločbe, pogodbe, enostranske pravne akte, plačilna sredstva, ki niso bankovci in kovanci, in druge instrumente s pravnim učinkom;

(c) ‚menjalno razmerje‘ pomeni nepreklicno določeno menjalno razmerje, ki ga je Svet sprejel za valute vseh sodelujočih držav članic v skladu s prvim stavkom člena 123(4) Pogodbe ali v skladu z odstavkom 5 navedenega člena;

(d) ‚datum sprejetja eura‘ pomeni datum, ko sodelujoča država članica sprejme euro;

(e) ‚datum prehoda na eurogotovino‘ pomeni datum, ko dobijo eurobankovci in -kovanci v sodelujoči državi članici status zakonitega plačilnega sredstva;

(f) ‚enota eura‘ pomeni enoto valute iz drugega stavka člena 2;

(g) ‚enote nacionalnih valut‘ pomenijo enote valut sodelujočih držav članic, kakor so te enote opredeljene na dan pred sprejetjem eura v tej državi članici;

(h) ‚prehodno obdobje‘ pomeni obdobje, ki se začne ob 00.00 na dan sprejetja eura in se izteče ob 00.00 na dan prehoda na eurogotovino;

(i) ‚obdobje opuščanja‘ pomeni obdobje, ki se začne na dan sprejetja eura in v katerem se bo v novih pravnih instrumentih še možno sklicevati na enoto nacionalne valute;

(j) ‚preimenovati' pomeni zamenjati enote, v katerih je imenovan znesek neporavnanega dolga, iz enote nacionalne valute v enoto eura; to preimenovanje pa ne spreminja drugih pogojev dolga, ker se za to uporablja ustrezna nacionalna zakonodaja."

(2) Vstavi se člen 1a:

„Člen 1a

Datum sprejetja eura, datum prehoda na eurogotovino in obdobje opuščanja, če se uporabljajo, so za vsako sodelujočo državo članico določeni v Prilogi."

(3) Člen 2 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 2

Od datumov sprejetja eura postane euro valuta sodelujočih držav članic. Enota valute je en euro. En euro se deli na sto centov."

(4) Člen 9 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 9

Bankovci in kovanci, izraženi v enoti nacionalne valute, obdržijo status zakonitega plačilnega sredstva znotraj ozemeljskih meja do dneva pred dnevom uvedbe eura v sodelujoči državi članici."

(5) Vstavi se člen 9a:

„Člen 9a

Če sta datum sprejetja eura in datum prehoda na eurogotovino v določeni sodelujoči državi članici enaka, lahko ta država članica uporabi obdobje opuščanja. V tem primeru pomenijo sklicevanja v pravnih instrumentih na enoto nacionalne valute v obdobju enega leta od datuma sprejetja eura, sklicevanja na enoto eura v skladu s posameznimi menjalnimi razmerji. Akti, izvedeni v skladu s temi pravnimi instrumenti, se izvedejo samo v valuti eura. Uporabljajo se pravila zaokroževanja, določena v Uredbi (ES) št. 1103/97.

Zadevna država članica lahko omeji uporabo prvega odstavka na nekatere vrste pravnih instrumentov ali na pravne instrumente, sprejete na nekaterih področjih.

Zadevna država članica lahko obdobje, določeno v prvem odstavku, skrajša."

(6) Člena 10 in 11 se nadomestita z naslednjim:

„Člen 10

S 1. januarjem 2002 izroči ECB v obtok bankovce, izražene v eurih. Centralne banke sodelujočih držav članic izročijo v obtok bankovce, izražene v eurih, od datuma prehoda na eurogotovino.

Brez poseganja v člen 15 so ti bankovci, izraženi v eurih, edini bankovci s statusom zakonitega plačilnega sredstva v sodelujočih državah članicah.

Člen 11

Z datumom prehoda na eurogotovino sodelujoče države članice izdajajo kovance, izražene v eurih ali centih in skladne z apoeni in tehničnimi specifikacijami, ki jih Svet lahko določi v skladu z drugim stavkom člena 106(2) Pogodbe. Brez poseganja v člen 15 in določbe katerega koli sporazuma iz člena 111 Pogodbe v zvezi z denarnimi zadevami so ti kovanci edini kovanci s statusom zakonitega plačilnega sredstva v sodelujočih državah članicah. Razen organa izdajatelja in tistih oseb, ki so izrecno imenovane na podlagi nacionalne zakonodaje države članice izdajateljice, ni nobena stran zavezana sprejeti več kot 50 kovancev pri enem plačilu.“

(7) Člena 13 in 14 se nadomestita z naslednjim:

„Člen 13

Členi 10, 11, 14, 15 in 16 se uporabljajo od datuma prehoda na eurogotovino v vsaki sodelujoči državi članici.

Člen 14

Sklici na enote nacionalnih valut v pravnih instrumentih na dan pred datumom prehoda na eurogotovino pomenijo sklice na enoto eura v skladu s posameznimi menjalnimi razmerji. Uporabljajo se pravila o zaokroževanju, določena z Uredbo (ES) št. 1103/97.“

(8) Člen 15 se spremeni:

(a) v odstavkih 1 in 2 se besede „po koncu prehodnega obdobja“ nadomestijo z „od ustreznega datuma prehoda na eurogotovino“;

(b) doda se naslednji odstavek 3:

„Banke sodelujočih držav članic, ki sprejmejo euro po 1. januarju 2002, menjajo nacionalne bankovce in kovance svojih komitentov v obdobju iz odstavka 1 za eurobankovce in -kovance brezplačno in brez kakršnih koli omejitev do zgornje meje, ki jo lahko določi nacionalno pravo. Banke lahko zahtevajo predhodno obvestilo, če menjavi namenjen znesek presega zgornjo mejo, ki jo je določila banka in je v skladu z zneskom, običajnim za gospodinjstvo.

Banke iz prvega pododstavka menjajo nacionalne bankovce in kovance oseb, ki niso njihovi komitenti, brezplačno do zgornje meje, ki jo določi banka ali nacionalno pravo.“

(9) Besedilo v Prilogi k tej uredbi je dodano kot priloga.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba – predmet Protokolov 11 in 12 ter člena 122(1) – je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah v skladu s Pogodbo.

V Bruslju, […]

Za Svet
Predsednik

PRILOGA

Država članica	Datum sprejetja eura	Datum prehoda na eurogotovino	Država članice z obdobjem „opuščanja“	Konec obdobja “opuščanja“
Belgija	1. januar 1999	1. januar 2002	Se ne uporablja	Se ne uporablja
Nemčija	1. januar 1999	1. januar 2002	Se ne uporablja	Se ne uporablja
Grčija	1. januar 2001	1. januar 2002	Se ne uporablja	Se ne uporablja
Španija	1. januar 1999	1. januar 2002	Se ne uporablja	Se ne uporablja
Francija	1. januar 1999	1. januar 2002	Se ne uporablja	Se ne uporablja
Irska	1. januar 1999	1. januar 2002	Se ne uporablja	Se ne uporablja
Italija	1. januar 1999	1. januar 2002	Se ne uporablja	Se ne uporablja
Luksemburg	1. januar 1999	1. januar 2002	Se ne uporablja	Se ne uporablja
Nizozemska	1. januar 1999	1. januar 2002	Se ne uporablja	Se ne uporablja
Avstrija	1. januar 1999	1. januar 2002	Se ne uporablja	Se ne uporablja
Portugalska	1. januar 1999	1. januar 2002	Se ne uporablja	Se ne uporablja
Finska	1. januar 1999	1. januar 2002	Se ne uporablja	Se ne uporablja